

Մ Ա Հ

Ա. ԱԹՈՌՈՅԱ ԲԱՐԵՐԱՐ ՎԱՀՐԱՄ ԻՒԶՊԱՇԵԱՆԻ

Իրական կորուստ մըն է Վահրամ Խւզպաշեանի մահը հայ ժողովուրդին համար ընդհանրապէս եւ Ս. Աթոռոյա համար մասնաւորաբար: Ճշմարտապէս բարի հոգիի մը մարմանացումը եղաւ ան, որ որ ապրեցաւ: Մահը նման անհատներուն համար, որոնք խոր ծերութեան են հասած, սուգ ու սոսկում չի թերեր, այլ տամսակ մըն է լոկ, բաց գտնելու համար մեծ փառ քին դուռը: Մարմինի պարտքին այդ վերջին տուրքն է որ կը վճարէ Վահրամ Խւզպաշեանը, մտնելու համար յաւիտենական խաղաղութենէն ներս:

Հիմա որ այլևս մեր մէջ չունինք զինքը, անդիմազրելի մղումով մը մեր միաբը կ'անդրագառնայ կեանքին՝ զոր ապրեցաւ անիկա մեր մէջ եւ մեզի համար: Ծնած էր 1878 ին, Ալեքսանդրոսի մէջ, Նախնական կրթութիւնը ստացած՝ Թիֆլիս: Ցեսոյ աշակերտելով Փեթրոկրատի ինսրիբիւր ավ քենսօնիին, անկէ շրջանաւարտ եղած էր իրեւ մերենական ճարտարագէտ: Մանթաշէ մի Պարուի բարիւղի դաշտերուն մէջ տարի մը իրեւ ճարտարագէտ զործելէ ետք, շարունակած է իր մասնագիտութիւնը իրեւ «Մասթըր Մեքանիք Վատիկովիկասի երկաթուղիներուն վրայ:

1915 ին, Զարական կառավարութիւնը զինք Միացիալ Նահանգներ զրկած էր, Ռուսիոյ համար շոգեկառ քի վայրաշարժերու զնումը կատարելու համար: Այդ թուականէն ի վեր՝ ապրած եւ գործած է Միացիալ Նահանգներու մէջ. երկար տարիներ իրեւ «ոփսըրչ ինձինիքը» Ալեքսանդրին Փրամի ըն Մատինքրի Քօրբույեքնի մօտ: 25 տարիներ այդ ընկերութեան արդիւնաւորապէս ծառայելէ յետոյ, առ ողջական պատճառով բաշուած էր զորձէ:

Ողբ. Խւզպաշեան 1956 ին Հ. Բ. Բ. Միութեան կը յանձնէր 10,000 տոլարի գումար մը, իրեւ կրթաթոշակ տրուելու Միլիոննան կրթ. Հաստատութեան շրջանաւարտներուն: Այդ կրթաթոշակէն պիտի օգտագին 10 հոգիներ, շարունակելով իրենց ուսումը Ամերիկան համալսարաններու մէջ:

Դպրոցաշինութեան հանգանակութեան մասնակցեցաւ 5000 տոլարի նուիրատութիւնամբ: Այդ գումարով շինուեցաւ Զարէի Խւզպաշեան Մանկապարտէ զը: Իսկ անոր կից սրահի մը շինութեան համար նուիրեց 750 տոլար:

Հ. Բ. Բ. Միութեան Կեդր, Վարչութիւնը, ի գնահատութիւն եւ յերախտագիտութիւն իր նուիրատութեանց, պատուած էր զինքը Բաւերար Անդամ տիտղոսով:

Երեք տարիներ առաջ, կրթասէր բարերարը Հ. Բ. Բ. Միութեան յանձնեց 25,000 տոլարի նուիրատութիւն մը, իրեւ «Վահրամ Խւզպաշեան Հիմնադրամ», որ յետոյ, կեդրունական Վարչութեան կարգադրութեամբ եւ բարերարին հաւանութեամբ, անկէ 20,000 տոլար յատկացուեցաւ իր անունը կրող վարժարանի մը շինութեան, Յորդանանի մայրաքաղաք Ամմանի մէջ:

Ոհա պատուական անձնաւորութիւն մը, ազգասէր հայ մը եւ բարի հոգի մը, որ իր կենդանութեան իր ամբողջ խնայութիւնը ազգին տալէ յետոյ, միզմէ կը բանդու ի անդարձ, իր պարտականութիւնը լրիս կատարած մարդու մը պէս:

Համոզուած ներ ի սրտէ, թէ Վահրամ Խւզպաշեանը իր ազգին ծոցածին ծնունդը, անոր հոգիին ամենէն հարազատ ներկայացուցիներէն մին եղաւ մեր մէջ: Մին այն հոգիներէն, որոնք այս աշխարհէն մեկնելէ առաջ կը կերտեն իրենց անմահութիւնը:

«Միոն», յանուն Ամեն. Ս. Պատրիարքին, բովանդակ Միաբանութեան, բայց մասնաւնդ Ամմանի բարերարուած հայութեան, իր խոր վիշտը կը յայտնէ Հ. Բ. Բ. Բ. Միութեան, որուն բարերար անդամն էր հանգուցեալը, եւ որուն միջոցաւ եւ կարգադրութեամբ մեկնեաս հանդիսացաւ Ս. Աթոռոյոյ հովանեսին ներեւ եղող Ամմանի Վահրամ Խւզպաշեան Վարժարանին: Իր յաւէտ անմոռաց անունը երախտագիտութեամբ պիտի յիշուի միշտ Խւզպաշեան Վարժարանին ելլող հայ պարմաններու եւ պարմանութիւններու կողմէ: Աղօթք եւ օրհնութիւն եւ յաւէտ հանգիստ իր հոգւոյն:

«Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի»: